

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [...], kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų nuostatos dėl nešiojamų baterijų ir akumuliatorių, kurių sudėtyje yra kadmio ir kurie skirti naudoti belaidžiuose elektriniuose įrankiuose, pateikimo rinkai

(COM(2012) 136 final – 2012/0066 (COD))

(2012/C 229/27)

Pagrindinis pranešėjas **Josef ZBOŘIL**

Taryba, vadovaudamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 304 straipsniu, 2012 m. balandžio 16 d. nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, [...] kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų nuostatos dėl nešiojamų baterijų ir akumuliatorių, kurių sudėtyje yra kadmio ir kurie skirti naudoti belaidžiuose elektriniuose įrankiuose, pateikimo rinkai

COM(2012) 136 final – 2012/0066(COD).

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto biuras 2012 m. balandžio 24 d. pavedė Žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos skyriui atlikti Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, atsižvelgdamas į tai, kad darbas skubus, savo 481-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2012 m. gegužės 23–24 d. (gegužės 24 d. posėdis), pagrindiniu pranešėju paskyrė Josef ZBOŘIL ir priėmė šią nuomonę 121 nariui balsavus už, 6 – prieš ir 5 susilaikius.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1 EESRK palankiai vertina 2012 m. kovo 26 d. Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [...], kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų nuostatos dėl nešiojamų baterijų ir akumuliatorių, kurių sudėtyje yra kadmio ir kurie skirti naudoti belaidžiuose elektriniuose įrankiuose, pateikimo rinkai (COM(2012) 136 final) ir prie jo pridedamą poveikio vertinimą (SWD(2012) 66 final).

1.2 Komitetas mano, kad šie dokumentai suteikia jam pakankamą pagrindą pateikti rekomendacijas.

1.3 Komitetas rekomenduoja priimti pasiūlymą dėl direktyvos su sąlyga, kad 2015 m. gruodžio 31 d. įsigalios draudimas pateikti rinkai baterijas, kurių daugiau nei 0,002 proc. svorio sudaro kadmio. Vėliau į rinką bus leidžiama pateikti tik avarines ir signalizacijos sistemas ir specialią medicinos įrangą, kuriai naudojamos baterijos, kurių sudėtyje yra kadmio.

1.4 Komitetas palankiai vertina, kad šiame labai specifiniame sprendimų priėmimo procese taikomas proporcingumo principas ir remia Komisijos pasiūlymus. Todėl rekomenduoja

Europos Parlamentui ir Tarybai priimti šį 2012 m. kovo 26 d. paskelbtą pasiūlymą dėl direktyvos (COM(2012) 136 final).

1.5 Komitetas taip pat rekomenduoja, kaip siūloma, įgyvendinimo įgaliojimus Komisijai suteikti atsižvelgiant į pasiūlymo dėl direktyvos sąlygas ir taikymo sritį. Įgaliojimų suteikimas pagal pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (COM(2012) 136 final) turėtų užtikrinti procedūrų skaidrumą ir visišką subjektų, kurie naudojami Komisijos įgyvendinimo įgaliojimais, atskaitomybę. Komitetas ragina susijusius skyrius veiklą vykdyti skaidriai ir atsiskaityti už savo sprendimus.

2. Svarbiausios Komisijos dokumento nuostatos

2.1 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ir Direktyvos 91/157/EEB panaikinimo draudžiama pateikti rinkai nešiojamąsias baterijas ir akumuliatorius, įskaitant į prietaisus įmontuotas baterijas ir akumuliatorius, kurių daugiau kaip 0,002 proc. svorio sudaro kadmio. Tačiau nešiojamosioms belaidžių elektrinių įrankių baterijoms ir akumuliatoriams taikyta šio draudimo išimtis.

2.2 Komisija pateikė šį pasiūlymą, nes Baterijų direktyvos 4 straipsnio 4 dalyje reikalaujama, kad ji peržiūrėtų draudimo

naudoti kadmį išimtį, taikomą nešiojamoms baterijoms ir akumulatoriams, skirtiems naudoti belaidžiuose elektriniuose įrankiuose (pagal 4 straipsnio 3 dalies c punktą), ir pateiktą ataskaitą, prirėikus, su atitinkamais pasiūlymais siekiant uždrausti naudoti kadmį baterijose ir akumulatoriuose.

2.3 Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai pateikta 2010 m. gruodžio mėn. Joje pateikta išvada, kad tuomet nebuvo tinkama teikti pasiūlymų dėl išimties, susijusios su nešiojamomis baterijomis, kurių sudėtyje yra kadmio ir kurios skirtos naudoti belaidžiuose elektriniuose įrankiuose, nes turėta ne visa tokiam sprendimui pagrįsti reikalinga techninė informacija (būtent su kadmio ir jo pakaitalų naudojimu susijusios išlaidos ir nauda).

2.4 Kai kurios suinteresuotosios šalys pasisakė už išimties, susijusios su nikelio-kadmio (NiCd) baterijų naudojimu belaidžiuose elektriniuose įrankiuose, panaikinimą, nes, jų nuomone, ekonominės sąnaudos būtų minimalios, o nauda aplinkai ilguoju laikotarpiu – didelė. Kiti prieštaravo išimties panaikinimui ir pabrėžė, kad, remiantis ekonominiu, socialiniu poveikiu ir poveikio aplinkai duomenimis, panaikinimas nėra pagrįstas.

2.5 Apskritai konsultacijose su suinteresuotosiomis šalimis patvirtinta, kad reikalinga lyginamoji gyvavimo ciklo analizė, kuria būtų galima tvirtai remtis atliekant sąnaudų ir naudos analizę. Komisijos poveikio vertinime padaryta išvada, kad, palyginti su baziniu scenarijumi, pasirinkus kitas su išimties panaikinimu susijusias politikos galimybes (panaikinimas nedelsiant arba 2016 m.) būtų padarytas mažesnis bendras poveikis aplinkai abiem aspektais: į aplinką nebūtų išmetama kadmio ir būtų daromas mažesnis bendras šešiais aplinkosauginiais rodikliais grindžiamas poveikis aplinkai.

2.6 Uždelsto (2016 m.) išimties panaikinimo atveju aplinkosauginė nauda būtų šiek tiek mažesnė nei panaikinus išimtį nedelsiant, tačiau išlaidos, palyginti su pastarąja galimybe, būtų daug mažesnės. Kai kurie perdirbėjai ir belaidžių elektrinių įrankių gamintojai nurodė numatomas su abiem politikos galimybėmis (išimties panaikinimu) susijusias išlaidas (40–60 mln. eurų, jei išimtis būtų panaikinta nedelsiant, ir 33 mln. eurų, jei būtų panaikinta 2016 m.). Tačiau abejotina, ar visos šios išlaidos turėtų būti siejamos su išimties panaikinimo atvejais, nes pagal bazinį scenarijų belaidžiuose elektriniuose įrankiuose naudojamų kadmio baterijų kiekis 2013–2025 m. sumažės 50 proc.

2.7 2013–2025 m. belaidžiai elektriniai įrankiai su alternatyvios cheminės sudėties baterijomis, atsižvelgiant į pasirinktą alternatyvią cheminę baterijos sudėtį (nikelio-metalo hidrido ar ličio jonų), kainuotų atitinkamai 0,8 euro ir 2,1 euro brangiau, jei išimtis būtų panaikinta nedelsiant, ir 0,4 euro ir 0,9 euro brangiau, jei išimtis būtų panaikinta 2016 m.

2.8 Su kiekviena politikos galimybe susiję socialinis poveikis ir administracinė našta yra nedideli, todėl dėl jų neturėtų kilti reikalavimų laikymosi klausimų.

2.9 Poveikio vertinime padaryta išvada, kad, jei išimtis būtų panaikinta 2016 m., aplinkosauginė nauda būtų šiek tiek mažesnė, tačiau išlaidos būtų daug mažesnės, nei panaikinus išimtį nedelsiant. Kadangi panaikinus išimtį 2016 m. beveik toks pat veiksmingumas būtų pasiektas našiau (palyginti su išimties panaikinimu nedelsiant), pirmenybė teiktina šiai galimybei. Dabar taikoma naudojimo belaidžiuose elektriniuose įrankiuose išimtis turėtų būti toliau taikoma iki 2015 m. gruodžio 31 d., kad sektorius turėtų galimybę geriau įsisavinti atitinkamas technologijas.

3. Bendrosios ir konkrečios pastabos

3.1 Remdamasi labai išsamia analize, kurioje išnagrinėti įvairūs aspektai, sektoriai ir faktai, Komisija siūlo toliau iki 2015 m. pabaigos leisti gaminti ir belaidžiams elektriniams įrankiams naudoti baterijas, kurių daugiau nei 0,002 proc. svorio sudaro kadmio.

3.2 Atlikta analizė rodo, kad tai geriausias sprendimas, neturintis reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir nekelsiantis grėsmės visuomenės sveikatai. Taigi jis ne tik nedidina pavojaus, bet ir yra pavyzdinis proporcingumo principo taikymo atvejis.

3.3 Žinoma, vartotojų apsaugos požiūriu ir toliau bus taikoma tokių įrankių, kuriems naudojamos baterijos, kurių sudėtyje yra kadmio, ženklinimo sistema visapusiškai laikantis galiojančių teisės aktų nuostatų. Taip pat bus laikomasi baterijas gaminančių darbuotojų apsaugą užtikrinančių galiojančių teisės aktų nuostatų ir darbo teisės nuostatų. Be to, specialiai medicinos įrangai ir elektrinėms signalizacijos sistemoms ir toliau bus gaminamos baterijos, kurių sudėtyje yra kadmio. Poveikio vertinime nurodoma, kad tai apima grėsmę, neabejotinai susijusią su datos, nuo kurios bus uždrausta naudoti akumulatorius, kurių daugiau nei 0,002 proc. svorio sudaro kadmio, atidėjimu.

3.4 Todėl Komitetas pritaria Komisijos pasiūlymui ir rekomenduoja, kad draudimas būtų pradėtas taikyti nuo 2015 m. gruodžio 31 d.

3.5 Komitetas taip pat rekomenduoja Komisijai suteikti įgyvendinimo įgaliojimus atsižvelgiant į pasiūlymo dėl direktyvos sąlygas ir taikymo sritį. Įgaliojimų suteikimas pagal pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (COM(2012) 136 final) turi užtikrinti procedūrų skaidrumą ir visišką subjektų, kurie naudojami Komisijos įgyvendinimo įgaliojimais, atskaitomybę.

3.6 Komitetas atkreipia dėmesį į tai, kad šios technologijos gaminius dažniausiai tiekia trečiosios šalys. Tačiau jis pritaria principui, kad nepageidautina neproporcingai padidinti šios įrangos, įskaitant belaidžius elektrinius įrankius su įmontuotomis arba prijungtomis baterijomis, kurių sudėtyje yra daugiau nei 0,002 proc. kadmio, išsigijimo išlaidas vartotojams.

2012 m. gegužės 24 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas*
Staffan NILSSON
